

Πρόγραμμα για τη διαχείριση και προστασία του δάσους έχει ήδη εγκριθεί από το υπουργείο

Φιλί ζωής για το πολυπαθές δά

της ΝΥΝΙΑΣ ΚΑΜΙΤΣΑΚΗ

Πνυή εκτιμάται ότι θα δώσει στα πολυπαθές δάσους του Σέιχ Σου, το πρόγραμμα προστασίας και αναβλάστησης του. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μία σειρά από έργα και δράσεις για τη διαχείριση αλλά και την προστασία του δάσους και βρίσκεται ένα μόλις βήμα πριν από την έναρξή του για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνεχής.

Πρόγραμμα με σκοπό την ορθολογική και ολοκληρωμένη διαχείριση του Σέιχ Σου καταρτίστηκε από τον Οργανισμό Περιβαλλοντικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβαλλοντικού Σχεδίου (ΟΡΠΣ), ο οποίος, σε συνεργασία με την περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ήδη σε συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους «κ» προς τη διαχείριση και προστασία του Σέιχ Σου φορέας. Το πρόγραμμα βρίσκεται σε ιδιαιτέρως αναπτυξιακό επίπεδο υφιστάμενο. Με την εκκίνηση του θα είναι δυνατόν η ορθή προστασία των προβληματικών μελών και η διατήρηση των υφιστάμενων έργων, δηλώνει ο κ. Παπαδόπουλος, πρόεδρος του ΟΡΠΣ, Κωνσταντίνος Λαίτσης, εξηγώντας ότι έχει ήδη εγκριθεί από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και έχει στείλει στην Ε.Ε.

Σκοποί του προγράμματος

"Το προτεινόμενο πρόγραμμα", επισφραγίζει ο αντιπρόεδρος του ΟΡΠΣ, Θεόδωρος Παπαδόπουλος, "έχει σκοπό το συντονισμό των δράσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων και τη συνδρομή των διαφόρων αποασματικών, συμπληρωματικών ή αντικρουστικών πολλών φορέων επιχειρήσεων αυτών, όπως ώστε να συμβάλει ουσιαστικά στην υλοποίηση μιας συνολικής στρατηγικής για τη διαχείριση του δάσους". Όπως τονίζει ο κ. Παπαδόπουλος, θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην αντιμετώπιση του συνόλου των προβλημάτων, καθώς προτείνει ένα ενιαίο και συνεκτικό πρόγραμμα έργων, δράσεων και παρεμβάσεων στις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Αντιπλημμυρική - αντιδιαβρωτική προστασία (προτείνει έργα στο σύνολο των λεκανών απορροής). Οι επιμέρους σκοποί των εργασιών αντιπλημμυρικής προστασίας είναι η ασφαλοποίηση των υψώνων του δάσους και η προστασία του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης από τις πλημμυρικές απειλές των χειμάρρων.
- Αντιπυρική προστασία του δάσους (προτείνει έργα και δράσεις που βελτιώνουν συνολικά το σύστημα πρόληψης, εντοπισμού και καταστολής των πυρκαγιών). Οι επιμέρους σκοποί των εργασιών αντιπυρικής προστασίας είναι η εγκατάσταση επισημομένων των πυρκαγιών και η βελτίωση της πυρασφαλτικής όψης του δάσους.
- Περιβαλλοντικά αναβλαστήματα (αφορά έργα και δράσεις που βελτιώνουν και αναρρώνουν το υφιστάμενο οικοσύστημα και παρακολουθούν τις μεταβολές του οικοσυστήματος και οργανώνουν, με γνώμονα την βιωσιμότητα της φύσης, την κάλυψη των ανα-

γκών των κατοίκων της Θεσσαλονίκης σε περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση). Οι επιμέρους σκοποί των έργων περιβαλλοντικής αναβλάστησης είναι η εκπαίδευση της σημασίας του φυσικού αντικείμενου, η δημιουργία της απαραίτητης υποδομής για τη μελλοντική διαχείριση του δάσους, η πλήρης αποκατάσταση του φυσικού τοπίου και η αποκατάσταση των φυσικών οικοτόπων της περιοχής μετά την καταστροφή που υπέστη από την πυρκαγιά το 1997.

• Ενίσχυση του εθελοντικού (προτείνει δράσεις δημοσκοπικές και ευαισθητοποιήσεις που καθιστούν δυνατή και ορατή την εμπλοκή και συμμετοχή των πολιτών στην προστασία και αναβλάστηση του περιβαλλοντικού δάσους).
"Τέλος, με τις ειδικές διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος που προτείνονται, εξασφαλίζεται η συνεισφορά και η συντονισμένη δράση όλων των αρμόδιων φορέων, καθώς και των τοπικών κοινωνιών", υπογραμμίζει ο κ. Παπαδόπουλος.

Η καταστροφική φωτιά

Τον Ιούλιο του 1997 το περιβαλλοντικό δάσος της Θεσσαλονίκης υπέστη μια φοβερή καταστροφή, καθώς το 85% της συνολικής του έκτασης (16.640 στρέμματα) καίκε.
Την 6η Ιουλίου, ημέρα με υψηλό δείκτη κινδύνου πυρκαγιάς (υψηλές θερμοκρασίες, έντονη άνευση), εκδηλώθηκε με πενήντα σπυρκαγιές ταυτόχρονα η φωτιά στο δάσος. Η συνεχής

εναλλαγή της διεύθυνσης του ανέμου βοήθησε το καταστροφικό έργο της φωτιάς, όπου σε 40 ώρες κάπνισε 16.640 στρέμματα.

Dr. Παπαδόπουλος

"Από τότε έχει ακολουθησει μια σειρά ενεργειών, κυρίως από τις δασικές υπηρεσίες αλλά και τους άλλους φορείς για την προστασία των περιβαλλοντικών και την αποκατάσταση της βλάστησης του (κατασκευή έργων αντιδιαβρωτικής - αντιπλημμυρικής προστασίας, έργων αναδάσωσης - βελτίωσης της βλάστησης κ.λπ.)", επισφραγίζει ο Θεόδωρος Παπαδόπουλος.

Η μεγάλη οικολογική καταστροφή και οι αναγεννημένες επιπτώσεις και κίνδυνοι κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη άμεσης υλοποίησης έργων αποκατάστασης του δάσους. Στο πλαίσιο αυτό συγκροτήθηκαν δύο επιτροπές: ούσιαση ομάδας εργασίας για τη σύνταξη μελέτης αποκατάστασης του δάσους και επιτροπή παρακολούθησης για το έργο αποκατάστασης και αξιολόγησης του δάσους (επιτροπή κοινωνικού ελέγχου, ουστάθηκε με κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας).

Την εκδότη για το συντονισμό της επι-

τροπής ανέλαβε η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης. Έργο της επιτροπής καθορίστηκε η παρακολούθηση των μελετών και του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης των έργων αποκατάστασης, η μελέτη και εισήγηση των απαραίτητων νομοθετικών ρυθμίσεων για τη θωρακίση του δάσους - πάρκου και, τέλος, η μελέτη της διαχείρισης, οργάνωσης, λειτουργίας και διαίκησης του δάσους πάρκου. Από το συνολικό έργο της επιτροπής παρακολούθησης για την αποκατάσταση και αξιολόγηση του δάσους ολοκληρώθηκαν σε μεγάλο βαθμό η έργα αποκατάστασης, ενώ για τα θεμελιώδη θέματα, καθώς και για τα θεμελιώδη διακρίσεις, οργάνωσης, λειτουργίας και διαίκησης του δάσους - πάρκου έγιναν κάποιες προπλάσεις, οι οποίες όμως δεν ολοκληρώθηκαν (σχεδίο προεδρικού διατάγματος).

"Κατά γενική ομολογία τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, λειτουργούν αναποτελεσματικά για το χρονικό διάστημα που εκ των πραγμάτων είχαν σχεδιαστεί, καθώς επίσης και οι προπλάσεις αναδάσωσης και βελτίωσης της βλάστησης", τονίζει ο Κωνσταντίνος Λαίτσης.

Ο ρόλος του ΟΡΠΣ

Μετα τη σημαντική καταστροφή που υπέστη το περιβαλλοντικό δάσος, η ανάγκη για τον εκ νέου σχεδιασμό της διατήρησης και της αναβλάστησης του κατέστη επιτακτική.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Α/Α	ΑΡΧΗ / ΕΡΓΟ	ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ
1	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΗΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
1.1	Έργα Τριών Υπόδαμιας	1.555.392
1.2	Έργα Αντιπλημμυρικής προστασίας Ελλοειδωμάτων	3.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ 1	4.555.392
2	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΑΣΩΝ	
2.1	Σχεδιασμός και ανάπτυξη συστήματος παραπροστασίας με τη χρήση GIS	917.429
α. Μελέτη	Εγκατάσταση ηλεκτρονικού δικτύου παραπροστασίας	1.577.912
2.2	Βελτίωση και κατασκευή τεχνικών έργων δασικού αντιπυρικού οδικού δικτύου	
α. Τεχνική μελέτη	β. Κατασκευή έργων	440.205
2.3	Έργα αναδάσωσης και αναβλάστησης του συστήματος υδροδόνησης	1.173.881
2.4	Έργα δασοπροστασίας γεωργικών συστημάτων προστασίας	4.109.427
	ΣΥΝΟΛΟ 2	4.109.427
3	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΒΛΑΣΤΗ	
3.1	Μελέτες αντιμετώπισης Εθνικών Περιβαλλοντικών Θεμάτων και συστήματος λειτουργίας και διαχείρισης	311.665
3.2	Πρόγραμμα συστημάτων παρακολούθησης μεταβολών - διακρίσεων εδαφικών χαρακτηριστικών	469.552
3.3	Συμπλήρωση και βελτίωση της βλάστησης	1.953.574
α. Τεχνική μελέτη	β. Εργασίες	2.071.067
3.4	Έργα εφαρμογής περιβάλλοντος	
α. Τεχνική μελέτη	β. Κατασκευή έργων	4.805.858
	ΣΥΝΟΛΟ 3	4.805.858
4	ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
4.1	Πρόγραμμα δημοσκοπίας και ευαισθητοποίησης	242.406
	ΣΥΝΟΛΟ 4	242.406
5	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
5.1	Τεχνική βοήθεια - διαίκηση του προγράμματος	469.552
	ΣΥΝΟΛΟ 5	469.552
	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	14.182.838

Εθνικής Οικονομίας και έχει σταλεί στην Ε.Ε.

σος του Σέιχ Σου

"Ο Οργανισμός Ροθμιστικού", εφηγεί ο πρόεδρος του οργανισμού "προγραμματίζει την ανάληψη μιας σειράς πρωτοβουλιών, οι οποίες αφορούν":

Κ. Λοΐζος

- Την δρομολόγηση της εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου προστασίας και διαχείρισης του χώρου και την κατάρτιση του επιχειρησιακού σχεδίου δράσης.
 - Την εξασφάλιση χρηματοδότησης των προκείμενων δράσεων και έργων από τις πιστώσεις του Γ΄ ΚΠΣ ή άλλων χρηματοδοτικών μέσων.
- Για την έναρξη της υλοποίησης των πρωτοβουλιών αυτών, ο ΟΡΘΕ πρόκρινε ως εξαιρετικά σημαντικό την κατάρτιση ενός "προκαταρκτικού σχεδίου διαχείρισης του περιστατικού δάσους (Σέιχ Σου) νομού Θεσσαλονίκης".
- "Στόχος του σχεδίου ήταν να αποτελέσει βασικό κείμενο διαλόγου με τους εμπλεκόμενους φορείς της πόλης και διεκδίκησης χρηματοδότησης από κάθε δυνατή πηγή. Το σχέδιο ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2000. Σε εφαρμογή του προκα-

ταρκτικού σχεδίου και συνεργασία με τον γ.γ. της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αποφασίστηκε η υποβολή πρότασης χρηματοδότησης προγράμματος έργων για το Σέιχ Σου στο Ταμείο Συνοχής", καταλήγει ο κ. Λοΐζος.

Πότε δημιουργήθηκε το δάσος

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΡΘΕ, το δάσος - πάρκο του Σέιχ Σου αποτελεί το περιστατικό δάσος της πόλης της Θεσσαλονίκης και γενικότερα του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος με τεράστια οικολογική, κοινωνική και πολιτιστική σημασία.

Για τη δημιουργία και προστασία του περιστατικού δάσους της Θεσσαλονίκης αλλά και για τη θεσμική κατοχύρωση του χώρου και του ρόλου του πάρτηκαν μια σειρά διοικητικών αποφάσεων από το 1921 έως και σήμερα.

Η συνεχής προσπάθεια των δασικών υπηρεσιών δημιουργήσε ένας δάσος, το οποίο εκτείνεται στις πλαγιές του Κεδρηνού λόφου, έχει συνολική έκταση περίπου 30.000 στρέμματα και αποτελείται κυρίως από κωνοφόρα είδη.

Χάρτης του περιστατικού δάσους της Θεσσαλονίκης. Με πράσινο χρώμα εμφανίζονται οι εκτάσεις του δάσους που δεν έχουν καεί. Με γκρι χρώμα φθάνονται οι καμένες εκτάσεις.

